มติชน
Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/หน้าแรก
วันที่: อังคาร 11 ตุลาคม 2559
ปีที่: 39 ฉบับที่: 14093 หน้า: 1(กลาง), 9
Col.Inch: 83.56 Ad Value: 129,518 PRValue (x3): 388,554 คลิป: สี่สี
หัวข้อข่าว: กู้วิกฤต'กระเบน'ก่อนเหลือแต่ชื่อ

กู้วิกฤต 'กระเบน' ก่อนเหลือแต่ชื่อ

เร่งกู้วิกฤต'กระเบน' ก่อนเหลือแต่ชื่อ

ปลากระเบนราหูจัดอยู่ในวงศ์ปลากระเบนธง เป็นปลากระเบนน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก แต่หากรวมกับปลากระเบนน้ำเค็มจะเป็นอันดับ 2 ของโลก **(อ่านต่อหน้า 9)**

ต่อจากหน้า 1

รองจากปลากระเบนแมนตา ที่อาศัยอยู่ในทะเลน่านน้ำเขตร้อนทั่วโลก

ปลากระเบนราหูมีน้ำหนักได้ถึง 600 กก. ความกว้างได้ถึง 2.5-3 เมตร หรือมากกว่านั้น รวมถึงมีความยาวตั้งแต่ปลายส่วนหัวจรดปลายหางที่บันทึกไว้ได้ยาวที่สุด คือ 5 เมตร

ปัจจุบันปลากระเบนราหูเป็นปลาน้ำจืดไทยอีกชนิดหนึ่งที่ใกล้จะสูญพันธุ์ อันเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ถือเป็นสัตว์น้ำหายากและมีความสำคัญต่อระบบนิเวศ และเป็นปลาที่มีความอ่อนไหวต่อสารเคมีสูงมาก หากน้ำบริเวณที่มันอาศัยอยู่ปนเปื้อนก็จะทำให้กระเบนราหูตาย

รศ.สพญ.ดร.นันทริกา ชันซื่อ ผอ.ศูนย์วิจัยโรคสัตว์น้ำ และอาจารย์ประจำคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เผยว่า ตนและคณะลงพื้นที่ศึกษาปลากระเบนในแม่น้ำแม่กลองนานเกือบ 10 ปี ฝังชิปให้ปลากระเบนแล้วกว่า 200 ตัว แต่ก็ยังมีข้อมูลจำกัดอยู่และยังไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด

"แต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันคล้ายวันประสูติปีนี้ พระองค์ท่านทรงวาดรูปปลากระเบนไว้เพื่อเตือนใจให้พวกเราได้ระลึกไว้ว่านี่ก็เป็นสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่น่าเป็นห่วง ก็ได้แต่หวังว่าจะมีคนที่เข้ามาสนใจศึกษาและขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น" รศ.สพญ.ดร.นันทริการะบุ

จากการศึกษาที่ผ่านมาสามารถจับปลากระเบนที่เคยฝังชิปกลับคืนมาศึกษาข้อมูล พบว่าปลากระเบนราหูมีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ที่ปีละประมาณ 3-5 ซม.เท่านั้นเอง ดังนั้น ตั้งแต่ตอนคลอดซึ่งมีขนาดประมาณ 1 ฟุต (30 ซม.) จนถึงขนาด 2 เมตรจะมีอายุประมาณ 30-40 ปี ซึ่งใช้เวลานานมาก

จากการตรวจสอบซากปลากระเบนที่ตาย ยังมีเศษอาหารในกระเพาะอาหาร จึงแน่ใจว่าปลากระเบนไม่ได้ป่วยตาย แต่เป็นการตายแบบเฉียบพลันจำนวนมากในเวลาที่ใกล้เคียงกัน เกิดจากสารพิษอย่างใดอย่างหนึ่งแน่นอน และจากการตรวจเลือดทราบว่าเกิดจากการที่ปลากระเบนได้รับสารเคมีที่เป็นพิษต่อระบบไตและระบบเหงือก ทำให้ความสามารถในการควบคุมความสมดุลในร่างกายเสียไป ค่าในเลือดสูงกว่าปกติ 30-40 เท่า บางตัวสูงกว่านั้น

ดังนั้น สาเหตุหลักที่ปลากระเบนตายจึงเกิดจากสารพิษ แต่ยังบอกไม่ได้ว่าเกิดจากสารพิษใด คงต้องสำรวจในพื้นที่ว่ามีการปล่อยสารอะไรออกมาบ้าง แต่ไม่น่าจะใช่ยาฆ่าแมลงเพราะยาฆ่าแมลงมีผลต่อตับ แต่ตับปลากระเบนไม่เปลี่ยนแปลงมาก

สารที่พบเป็นสารที่ออกฤทธิ์เฉียบพลัน ไม่ได้ออกฤทธิ์สะสม จึงไม่ใช่โลหะหนัก อย่างไรก็ตาม ปลากระเบนที่พบมีลักษณะอ่อนแรงอ่อนล้า มีระบบประสาทไม่ตอบสนอง มีตาขุ่น เหงือกซีด ชัดเจนว่าผลกระทบทางร่างกายก็สอดคล้องกับการตรวจเลือด

ปลากระเบนราหูถือเป็นสัตว์ดึกดำบรรพ์ที่หายากที่สุดในโลก แต่หาได้ที่ประเทศไทย และพบมากในแม่น้ำแม่กลอง จ.สมุทรสงคราม

แต่ขณะนี้ปลากระเบนราหูอาจเหลือเป็นเพียงตำนาน เพราะเมื่อช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา พบปลากระเบนจำนวนมากลอยขึ้นมาตาย

จากรายงานของสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม ระหว่างวันที่ 29 กันยายน-9 ตุลาคม 2559 พบซากปลากระเบนตายในแม่น้ำแม่กลองแล้ว 41 ตัว แบ่งเป็นที่ อ.เมืองสมุทรสงคราม 19 ตัว อ.บางคนที 12 ตัว และ อ.อัมพวา 10 ตัว

จากปัญหาดังกล่าว **"คันฉัตร ตันเสถียร"** ผู้ว่าฯ สมุทรสงคราม ที่เพิ่งเข้ารับตำแหน่งได้เพียง 7 วัน เรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมงจังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง สำนักงานพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net

มติชน
Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/หน้าแรก
วันที่: อังคาร 11 ตุลาคม 2559
ปีที่: 39 ฉบับที่: 14093 หน้า: 1(กลาง), 9
Col.Inch: 83.56 Ad Value: 129,518 PRValue (x3): 388,554 คลิป: สี่สี
หัวข้อข่าว: กู้วิกฤต'กระเบน'ก่อนเหลือแต่ชื่อ

ชลประทานจังหวัด และนายอำเภอทั้ง 3 อำเภอ ร่วมหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไข

พร้อมสั่งให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 8 ราชบุรี และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสงคราม ให้รีบสรุปผลตรวจคุณภาพน้ำและสาเหตุที่ทำให้ปลากระเบนตายโดยเร็วที่สุด

รวมทั้งให้ปศุสัตว์จังหวัดเร่งทำคู่มือช่วยเหลือปลากระเบนแจกจ่ายให้ชาวบ้านโดยเร็ว และจัดหาจุดปลอดภัยในการรักษาช่วยชีวิตปลากระเบน และให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเฝ้าระวังปลากระเบนที่ลอยขึ้นมา และช่วยชีวิตตามที่ปศุสัตว์และประมงกำหนด

ผู้ว่าฯสมุทรสงคราม ยังตำหนิหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ารายงานช้ามากทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เร็วกว่านี้ และกำชับให้ทุกฝ่ายจากนี้ไปหากมีอะไรเร่งด่วนขอให้รายงานทางโทรศัพท์หรือผ่านแอพพลิเคชั่นไลน์ ถึงผู้ว่าฯโดยตรง เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้เร็วขึ้น อีกทั้งประสานจังหวัดราชบุรีตรวจสอบโรงงานที่มีภาพข่าวปล่อยน้ำเสียว่าเกี่ยวข้องหรือไม่

"ปลากระเบนราหูเป็นปลาที่พบในแม่น้ำแม่กลอง ถือว่าเป็นปลาของ จ.สมุทรสงคราม ดังนั้น เมื่อเขาเจ็บป่วยไม่สบาย จึงต้องรักษาเพื่ออนุรักษ์ปลากระเบนราหู โดยตั้งกลุ่มชาวบ้านที่อยู่ริมน้ำให้ช่วยดูแล หากพบปลากระเบนลอยหัวขึ้นมาให้แจ้งท้องที่ท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือแจ้งที่ผมโดยตรง เพื่อนำมาบริบาล ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสงคราม ส่วนการอนุรักษ์กระเบนราหู จะได้พูดคุยกับชาวบ้านดำเนินการในลักษณะของกลุ่มจิตอาสา ขอยืนยันว่าพร้อมที่จะช่วยเหลือฟื้นฟูปลากระเบนให้ดีที่สุด" คันฉัตรสรุป

ด้าน **ร.ท.พัชโรดม อุนสุวรรณ** ประธานกลุ่มอนุรักษ์ปลากระเบนราหูสมุทรสงคราม เล่าให้ฟังว่า ในแม่น้ำแม่กลองมีปลากระเบนราหูหรือปลากระเบนเจ้าพระยาจำนวนมาก เป็นสัตว์น้ำที่มีคุณค่าของจังหวัด และเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตาม พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ที่สามารถเพาะพันธุ์ได้ อีกทั้งจังหวัดสมุทรสงครามยังออกประกาศคุ้มครองปลาชนิดนี้ด้วย ที่สำคัญปลากระเบนเจ้าพระยาเป็นตัวชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ชาวบ้านในพื้นที่เชื่อว่าไม่ใช่เป็นเรื่องปกติแน่ ที่ปลากระเบนราหู รวมทั้งปลากะพงขนาดใหญ่ที่เลี้ยงในกระชังตายเป็นจำนวนมาก จากการตรวจสอบปลากระเบนพบสารพิษทำลายตับกับเหงือก จึงเชื่อว่าส่วนหนึ่งเกิดจากสารพิษในน้ำ ไม่ใช่จากค่าออกซิเจนต่ำ เนื่องจากน้ำฝนมีทุกปี ไม่เคยมีตายมากขนาดนี้

จากที่ได้รับรายงานจากชาวบ้านที่แจ้งเข้ามาว่ามีปลากระเบนตายประมาณ 50 ตัว ธรรมชาติของปลากระเบนจะเป็นปลาหน้าดินเมื่อตายก็จะจมเลนจึงเชื่อว่ามีอีกจำนวนมากที่ไม่ลอยอืดขึ้นมา

"ชาวบ้านตั้งข้อสังเกตว่าหน่วยงานระดับจังหวัดยังมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ เพราะเหตุการณ์นี้เกี่ยวโยงพื้นที่ถึง 5 จังหวัด คือ กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสาคร เพชรบุรี และสมุทรสงคราม ซึ่งสมุทรสงครามเป็นเมืองปลายน้ำ จึงอยากขอให้รัฐบาลลงมาแก้ไขโดยตรง เพื่อบูรณาการร่วมกันทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง" ร.ท.พัชโรดมร้องขอ

ถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต้องเร่งแก้โดยด่วน ก่อนที่ปลากระเบนราหู ปลากระเบนน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นสัตว์ดึกดำบรรพ์ที่หายากของโลกจะสูญพันธุ์จากประเทศไทยและโลก

iQNewsAlert™
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net